

1. str. prazna

Pravnik
časopis za pravna i društvena pitanja
osnovan 1967.

Lawyer
law and society review
founded in 1967

Izdavač

Publisher

“Udruga Pravnik”
Pravni fakultet u Zagrebu
Trg maršala Tita 3, Zagreb
e-mail: udruga@pravnik.hr
URL: www.pravnik.hr
Tel: 385 1 4597 533
Fax: 385 1 4597 521
Žiro račun: 2360000 - 1101447487

Urednik

Editor-in-Chief

Mislav Mataija

Zamjenica urednika

Deputy Editor-in-Chief

Lidija Stipetić

Tajnik uređivačkog savjeta

Secretary of the Editorial Board

Jerko Bulić

Uređivački savjet

Editorial Board

Antun Bilić, Vesna Gojčeta, Laura Horvat, Tonka Jerak, Zoja Kilibarda, Nataša Lukač, Ognjenka Manojlović,
Aleksandar Marjanović-Kavanagh, Goran Miletić, Neven Nikić, Studenka Prka, Lea Radaković,
Danijela Stepić, Tena Tarle, Tin Težak, Tomislav Valičević, Dora Zgrabljic Rotar

Izdavački savjet
Predsjednica

Advisory Board
President

prof.dr.sc. Aleksandra Korać

Članovi

Members

prof. dr. sc. Božidar Bakotić, prof. dr. sc. Jakša Barbić, Vesna Bradamante, prof. dr. sc. Dalibor Čepulo, doc. dr. sc.
Lora Dragić, mr. sc. Viktor Gotovac, prof. dr. sc. Stjepan Ivanišević, prof. dr. sc. Ivo Josipović, prof. dr. sc. Ivan
Koprić, prof. dr. sc. Josip Kregar, prof. dr. sc. Vjekoslav Miličić, prof. dr. sc. Duško Modly, mr. sc. Hrvoje Momčinović,
doc. dr. sc. Jasna Omejec, prof. dr. sc. Željko Pavić, doc. dr. sc. Marko Petrak, Maja-Laura Potočki, prof. dr. sc.
Hrvoje Sikirić, Mario Sokač, prof. dr. sc. Smiljko Sokol, prof. dr. sc. Alan Uzelac, mr. sc. Dunja Vićan, Esther
Vidošević, Marija Vlahović, prof. dr. sc. Stjenko Vranjican, prof. dr. sc. Budislav Vukas, Mladen Žuvela

Lektorica za hrvatski jezik

Croatian Language Revision

Natalija Fabić

Lektorica za engleski jezik

English Language Revision

prof. dr. sc. Dunja Vićan

Grafičko i likovno oblikovanje

Graphic design

Gordana Vinter

Adresa uredništva

Address of the Editorial Board

Pravnik - časopis za pravna i društvena pitanja
Pravni fakultet u Zagrebu
Trg maršala Tita 3
Zagreb
e-mail: casopis@pravnik.hr
Tel: 385 1 4597 533
Fax: 385 1 4597 521

Naklada

Impression

600 komada

Tisak

Printed by

Sveučilišna tiskara d.o.o.
Trg maršala Tita 14, 10 000 Zagreb

Upute o načinu pisanja radova i citiranja zatražite u Uredništvu ili na www.pravnik.hr

Copyright - “Udruga Pravnik”

Ni jedan dio ove publikacije ne smije se objaviti bez pismenog odobrenja izdavača.

pravnik

časopis za pravna
i društvena pitanja

Br./No. 2 (81), 2005, God./Vol. 39

4. str. prazna

Sadržaj

Uvodna riječ urednika / <i>Editor's note</i>	7
Razgovori / Interviews:	
Tina Čučić: Prof. Donald H. Regan, Pravni fakultet Sveučilišta Michigan / <i>Prof. Donald H. Regan, University of Michigan Law School</i>	11
Lidija Stipetić: Doc. dr.sc. Mladen Vedriš, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu / <i>Doc. dr. sc. Mladen Vedriš, Faculty of Law, University of Zagreb</i>	17
Istaknuti pravnici / Distinguished lawyers:	
Tena Tarle: Akademik Siniša Triva	23
Jerko Bulić: In memoriam: Petar Požar (1944. - 2005.)	25
Radovi / Articles:	
Sladana Aras: Silovanje / <i>Rape</i>	29
Vedran Iskra: Humanitarna intervencija / <i>Humanitarian Intervention</i>	47
Aleksandar Maršavelski: Prijevare u gospodarskom poslovanju kao posebni oblik kaznenog djela prijevare / <i>Fraud in Commercial Transactions as a Separate Form of the Criminal Act of Fraud</i>	89
Monika Polanec: Porezni tretman dohotka u ugovorima o izbjegavanju međunarodnog dvostrukog oporezivanja koje je zaključila Republika Hrvatska / <i>Steuerliche Behandlung des Einkommens in den Verträgen über die Vermeidung der internationalen Doppelbesteuerung, die die Republik Kroatien geschlossen hat</i>	101
Toni Smrček: Državna suverenost i međunarodno kazneno sudovanje / <i>State Sovereignty and International Criminal Adjudication</i>	113
Marko Turudić: Oplođnja uz medicinsku pomoć - poredbeni pristup / <i>Medically Assisted Procreation - Comparative Approach</i>	141

Sudska praksa / Case law:

Mislav Mataija:

Europski sud za ljudska prava: predmet Dražić protiv Hrvatske (11044/03) / <i>European Court of Human Rights: case Dražić vs Croatia (11044/03)</i>	155
--	-----

Prilozi / Contributions:

Katarina Kruhonja, Veselinka Kastratović, Jovan Nicić:

Suđenja za ratne zločine i pravda nakon rata / <i>War Crime Trials and Justice After the War</i>	163
--	-----

Saša Manojlović:

Sudačka mreža / <i>Judges Web</i>	169
---	-----

Goran Miletić:

Studijski posjet Pravnom fakultetu Sveučilišta u Torontu, 11.-30. srpnja 2005. / <i>Study visit at the University of Toronto Faculty of Law, July 11th-30th, 2005</i>	173
--	-----

Lea Radaković, Zoja Kilibarda, Tonka Jerak:

Povodom Dana fakulteta - najbolji studenti Pravnog fakulteta u Zagrebu / <i>Faculty Day - The best students of the University of Zagreb Faculty of Law</i>	175
--	-----

Tin Težak:

Tjedan orijentacije 2005. / <i>Orientation week 2005</i>	179
--	-----

Iris Valković, Dora Zgrabljic Rotar:

“Central and Eastern European Law Summer Program”, Dubrovnik, 2. srpnja - 6. kolovoza 2005. / <i>“Central and Eastern European Law Summer Program”, Dubrovnik, July 2nd - August 6th 2005</i>	181
--	-----

Pregled novih stručnih izdanja / Overview of new legal literature:

Mislav Mataija:

Croatian Yearbook of European Law & Policy, vol.1. (2005.)	185
--	-----

Lidija Stipetić:

G. R. Berridge, M. Keens-Soper, T. G. Otte: Diplomatska teorija od Machiavellija do Kissingera	187
---	-----

Tin Težak:

Krešimir Sajko: Međunarodno privatno pravo, četvrto izdanje	189
---	-----

Tin Težak:

Đuro Vuković, Eduard Kunštek: Međunarodno građansko postupovno pravo, drugo izdanje	191
--	-----

Poštovane čitateljice i čitatelji,

Prije nekoliko mjeseci proslavili smo izdavanje jubilarnog 80. broja časopisa *Pravnik*. U ovom broju trudimo se održati tu poštovanja vrijednu tradiciju, a ujedno je obogatiti pokojom inovacijom. Trudili smo se biti što aktualniji i dati što bolji presjek događanja na Fakultetu, u pravnoj znanosti, ali i u životu prava.

U ovom broju donosimo dva intervjua. Razgovarali smo s doc. dr.sc. Mladenom Vedrišem, koji od prošle akademske godine predaje ekonomsku politiku na Pravnom fakultetu u Zagrebu. Nadamo se da će zanimljiv biti i razgovor s prof. Donaldom H. Reganom sa Sveučilišta Michigan, koji je proljetos boravio u Zagrebu kao gostujući predavač na Pravnom fakultetu.

U rubrici "Istaknuti pravnici" pišemo o dvojici, nažalost, nedavno preminulih pravnika koji su, svaki na svoj način, obilježili nedavnu prošlost ovog Fakulteta. To su akademik Siniša Triva, koji je dugogodišnjim radom ostavio snažan trag u građanskopravnoj znanosti, te poznati novinar i publicist, jedan od osnivača ovoga časopisa, Petar Požar.

I ovaj put, dakako, donosimo zanimljive studentske radove o nizu aktualnih pravnih problema. Njihova je posebna vrijednost što više puta kritički ispituju postojeće društveno i pravno stanje. Jedan od radova koje objavljujemo nagrađen je Rektorovom, a dva Dekanovom nagradom Sveučilišta u Zagrebu.

Slađana Aras u svom radu "Silovanje", nagrađenom Dekanovom nagradom, obrađuje niz problema u primjeni i tumačenju odredaba Kaznenoga zakona o kaznenom djelu silovanja, ilustrirajući pojedina pitanja primjerima iz sudske prakse. Iz područja je kaznenoga prava i rad Aleksandra Maršavelskog "Prijevare u gospodarskom poslovanju kao posebni oblik kaznenog djela prijevara", koji je nagrađen Rektorovom nagradom. U ovom radu autor kritički analizira zakonsko uređenje kaznenog djela prijevara u gospodarskom poslovanju, način na koji je to djelo uvedeno te njegov odnos sa srodnim kaznenim djelima.

U opsežnom radu "Humanitarna intervencija", Vedran Iskra se bavi uvijek aktualnim pitanjem međunarodnog prava te njegovim odnosom s pojmom suverenosti država, obrazlažući tezu o legitimnosti intervencija čija je svrha zaštita temeljnih ljudskih prava. O problemu suverenosti, stavljajući ga u odnos s osnivanjem međunarodnih kaznenih sudova i njihovim sve većim utjecajem, piše i Toni Smrček u radu "Državna suverenost i međunarodno kazneno sudovanje", za koji je nagrađen Dekanovom nagradom.

Monika Polanec u radu "Porezni tretman dohotka u ugovorima o izbjegavanju međunarodnog dvostrukog oporezivanja koje je zaključila Republika Hrvatska" piše o pojavi koja je u Hrvatskoj osobito česta, a njezini negativni učinci na porezne obveznike nastoje se ukloniti domaćim zakonodavstvom i međunarodnim ugovorima. Marko Turudić, pišući o temi "Oplodnja uz medicinsku pomoć - poredbeni pristup", izlaže niz različitih zakonodavnih rješenja toga složenog i osjetljivog područja.

Nakon listanja studentskih radova, uočit ćete da od ovog broja uvodimo jednu novu rubriku, "Sudska praksa". U njoj ćemo objavljevati u prvom redu presude međunarodnih sudova, rad kojih u hrvatskoj javnosti nije dovoljno popraćen. Prednost ćemo davati tekstu odluke, uz nužne komentare, skraćenja i objašnjenja. Ovaj put prenosimo nedavno objavljenu odluku Europskog suda za ljudska prava u predmetu *Dražić protiv Hrvatske*.

Slijedi niz kraćih priloga i prikaza. Pišemo o projektu nevladinih udruga s područja bivše Jugoslavije koje prate suđenja za ratne zločine kako bi na posredan način osigurale njihovu javnost i nepristranost, te o Sudačkoj mreži, projektu informatizacije i publikacije prakse hrvatskih sudova. Goran Miletić opisuje svoja iskustva sa studijskog posjeta Pravnom fakultetu Sveučilišta u Torontu, gdje se bavio problematikom azila. Donosimo i članke o najboljim studentima Pravnog fakulteta u Zagrebu, Tjednu orijentacije, koji je prvi put službeno organizirao Fakultet, te prvoj ljetnoj školi Central and Eastern European Law Summer Program, održanoj u Dubrovniku u suorganizaciji University of Indianapolis i Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, na kojoj su sudjelovali američki i hrvatski studenti. Prikazujemo i nekoliko novih izdanja iz pravne i srodne literature.

Zahvaljujemo se svima koji su nam pomogli u osmišljavanju i izdavanju ovog broja Pravnika. Ujedno sve čitatelje pozivamo da se uključe prijedlozima i komentarima, te da nam šalju svoje članke i radove.

Mislav Mataija
glavni urednik